

ГАПО́НОВ Юхим Антонович (15(27). 10. 1886, містечко Оріхів Таврій. губ., нині місто Запоріж. обл. — 1976, Одеса) — геолог, гідрогеолог, палеонтолог. Професор (1929). Закін. природничий відділ фіз.-мат. факультету Новорос. університету (Одеса, 1912). У 1914 — чл. експедиції з гідрогеол. досліджень Тираспіл. пов. Херсон. губ. 1916–17 — ст. асист. евакуйов. до м. Ростов-на-Дону (Росія) Варшав. університету; 1918 — доцент кафедри геології Новорос. університету; 1919 — доцент Одес. фіз.-мат. інституту, Одес. ІНО, Одес. індустр. інституту, Одес. інж.-меліорат. інституту, Одес. інституту комунал. будівництва; 1919–20 — гідрогеолог упр. землеробства; 1920 — чл. меліорат. підвідділу Губернського земел. відділу; 1922–30 — завідувач відділу Пд. крайової меліорат. установи; 1930–41 — керівник сектору Укр. НДІ гідротехніки і меліорації, водночас 1933–76 — в Одес. університеті: професор кафедри геології і гідрогеології, декан геол.-ґрунтознав.

факультету (1945–52). Займався вивченням підзем. водонос. горизонтів Пд. України. 1928 склав каталог з картою бурових свердловин Пд. України. 1953 очолював експедицію Одес. університету з вивчення геол. будови р-ну проєктованого Кахов. водосховища, розробив стратиграфію четвертин. покладів долини Дніпра за Кахов. поперечником, з'ясував гідрогеол. будову регіону. Вивчав континентал. неогенові фації пд.-зх. України. Встановив стратигр. значення давніх ссавців еласмотерію та динотерію. Голова секції гідрогеології Наук.-тех. товариства, чл. правління Наук. інж.-тех. товариства водопостачання (1936–39).

Основні праці

Рельеф и подземные воды юга Украины // Тр. Южной обл. орг-ции по изучению с.-х. мелиораций. О., 1923. Вып. 1; Гидрогеологический разрез через Тирасполь, Николаев и Качкаровку // Там само. 1924. Вып. 2; Каталог буровых скважин и гидрогеологическая карта юго-западной части Украины // Там само. 1928. Вып. 13; Нова знахідка еласмотерія в долині Куяльницького лиману поблизу м. Одеса // Пр. Одес. держ. університету. Сер. геол. та геогр. наук. 1957. Т. 147, вип. 4; Нижня щелепа дінотерія з меотичних відкладів долини В. Куяльника // Там само. Вип. 5; Лессы и лессовидные суглинки террас левобережья нижнего Днестра // Четвертичный период. К., 1961 (співавтор).

Рекомендована література

1. Яцько І. Я. Геологія // Історія Одес. держ. університету за 100 років. К., 1968;
2. Амброз Ю. А., Зелинский И. П. Развитие наук о Земле // Очерки развития науки в Одессе. О., 1995.

Ю. О. Амброз, І. І. Калантиренко

Бібліографічний опис:

Гапонов Юхим Антонович / Ю. О. Амброз, І. І. Калантиренко // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-28653>. — Останнє поновлення : 2023.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).